

ΠΕΤΕΡ ΜΠΟΦΙΝΓΚΕΡ: «ΜΟΝΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ “ΚΟΥΡΕΜΑ” & ΕΥΡΩΜΟΛΟΓΑ»

Ασκεί δριμεία κριτική στα σχέδια νέων δανείων που προθούν για τη χώρα μας οι Βρυξέλλες.

ΟΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ για τα ασυγχώρητα χάλια της ελληνικής οικονομίας στο παρελθόν είναι οι

ίδιοι οι Έλληνες. Για τη συνέχιση της κρίσης σήμερα ευθύνεται όμως η τρόικα. Τα περιοριστικά της προγράμματα πνίγουν κάθε δυνατότητα ανάπτυξης. Αυτό υποστηρίζει σε συνέντευξή του στο «Βήμα της Κυριακής» ο γνωστός γερμανός οικονομολόγος Πέτερ Μπόφινγκερ, ο «σοφότερος των σοφών» συμβούλων- όπως τον αποκάλεσε εφημερίδα- της γερμανικής κυβέρνησης.

Παράλληλα ασκεί δριμεία κριτική σε διάφορα σχέδια αναχρηματοδότησης της Ελλάδας. «Φως» για την Ελλάδα, προσθέτει, θα υπάρξει μόνο αν συνδυασθούν τέσσερα βασικά στοιχεία: Πρώτον, ένα γερό «κούρεμα» του χρέους κατά 50%. Δεύτερον, η έκδοση ευρωμολόγων. Τρίτον, ο συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των χωρών-μελών της ευρωζώνης. Και τέταρτον και κυριότερο, η εκπόνηση μιας στρατηγικής της ανάπτυξης, που θα πρέπει να μπει άμεσα σε εφαρμογή, ήτοι σε λίγους μήνες και όχι ύστερα από τα συνηθισμένα ελληνικά «τέρμινα». – *Κύριε Μπόφινγκερ, την περασμένη εβδομάδα το ελληνικό Κοινοβούλιο ψήφισε το Μεσοπρόθεσμο και η τρόικα την παροχή της πέμπτης δόσης του πρώτου δανείου. Πρόκειται για χαρμόσυνες ειδήσεις, όπως είπαν πολλοί πολιτικοί;*

«Ja (ναι), όπως λέμε στη Γερμανία- δηλαδή, και ναι, και όχι. Ναι, επειδή η μη ψήφιση του Μεσοπρόθεσμου θα οδηγούσε σε

στάση πληρωμών- κάτι που θα ήταν καταστρεπτικό και για την Ελλάδα και για την Ευρώπη. Όχι, επειδή έτσι εμποδώνεται μια στρατηγική για την Ελλάδα η οποία δεν θα τη βγάλει από την κρίση. Η δημοσιονομική σταθερότητα μιας χώρας δεν εξαρτάται μόνον από το ύψος των φόρων ή από την περικοπή των δαπανών, αλλά και από την οικονομική δυναμική. Για να σωθεί η Ελλάδα πρέπει να μπει ξανά στο μονοπάτι της ανάπτυξης. Με τα μέτρα ωστόσο που αποφασίστηκαν τώρα οι προοπτικές ανάπτυξης γίνονται χειρότερες. Πρόκειται για περιοριστική δημοσιονομική πολιτική στο μέσον μιας ύφεσης. Αυτό θα ενδυναμώσει ακόμα περισσότερο την ύφεση».

-Πρόσφατα μιλήσατε για ένα «ναυάγιο της ευρωπαϊκής πολιτικής» σε σχέση με την κρίση στην Ελλάδα.Τι θα έπρεπε να κάνουν οι Βρυξέλλεςγια να σταματήσει το κακό;

«Πρέπει να δώσουν στη χώρα περισσότερο χρόνο. Οι Έλληνες έκαναν ήδη υπεραρκετές οικονομίες. Θα ήταν λοιπόν λογικό οι πολιτικοί να πουν: “Ωραία, επιβάλαμε το πρόγραμμα λιτότητας τον περασμένο χρόνο, ας περιμένουμε τώρα κάπως μέχρις ότου επιφέρει θετικά αποτελέσματα”. Αυτό είναι το πρώτο. Το δεύτερο θα ήταν το “κούρεμα” του χρέους κατά 40%-50%, δηλαδή κατά 150 δισ. ευρώ. Αυτό συνεπάγεται μια προσφορά στους πιστωτές ώστε να ανταλλάξουν τα ελληνικά τους ομόλογα με ομόλογα της ευρωπαϊκής προστατευτικής ομπρέλας ESFS. Το πλεονέκτημα θα ήταν ότι οι ελληνικές τράπεζες θα αποκτούσαν έτσι καλά χρεόγραφα για το portfolio τους, τα οποία ταυτοχρόνως θα ήταν και καλές εγγυήσεις για την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Το τρίτο θα ήταν η μείωση των τόκων για τα δάνεια στο 3%- είναι αδιανόητο να κερδίζει η Ευρώπη λεφτά εις βάρος των Ελλήνων. Και το τέταρτο η έκδοση ευρωομολόγων, τα οποία θα απάλλασσαν τη χώρα από την τυραννία των αγορών».

- Το «κούρεμα» θα «προκαλούσε» όμως χρεοκοπία των τραπεζών, κυρίως των ελληνικών...

«Για αυτό και πρέπει να συνδεθεί με τη σταθεροποίηση των τραπεζών. Μια δυνατότητα θα ήταν να τους δοθούν χρήματα από την ευρωπαϊκή προστατευτική ομπρέλα ESFS».

- Πρόκειται όμως για γιγαντιαία ποσά. Θα τα αντέξει η ESFS;

«Εύκολα. Τα ελληνικά κρατικά ομόλογα που έχουν οι ελληνικές τράπεζες είναι περίπου 45 δισ. ευρώ. Αν γίνει το “κούρεμα” θα μειωθούν στο μισό. Η ESFS έχει στα ταμεία της εκατοντάδες δισ. ευρώ».

- Τελευταία γίνεται πολύς λόγος για συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών στο δεύτερο πακέτο στήριξης.

«Το γαλλικό μοντέλο είναι εντελώς αντιπαραγωγικό, επειδή είναι συνδεδεμένο με ιδιαίτερα υψηλούς τόκους. Η υλοποίησή του θα σήμαινε σημαντική αύξηση του ελληνικού χρέους».

- Το ύψος του χρέους, σύμφωνα με υπολογισμούς, θα ξεπεράσει μετά τη λήξη του Μεσοπρόθεσμου, το 2015, τα 400 δισ. ευρώ. Έχει νόημα μια τέτοια πολιτική;

«Απολύτως καμία. Τα χρέη γεννούν καινούργια χρέη. Για αυτό και η αντιμετώπισή τους θα πρέπει να γίνει σε δύο επίπεδα: πρώτον, με το “κούρεμά” τους, δεύτερον, με μείωση των τόκων».

- Αυτό που ακούμε όμως συνεχώς είναι ότι τα προγράμματα βρίσκονται στα καλύτερα χέριασεεκείνα των εμπειρογνομώνων του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου...

«Το πρόβλημα με το ΔΝΤ είναι η πίστη του ότι ο φόρος εισοδήματος στρέφεται κατά της οικονομικής απόδοσης και προκρίνει, ως εκ τούτου, ως καλύτερους τους έμμεσους φόρους. Από τους πλούσιους δεν μπορείς όμως να αποσπάσεις σοβαρά ποσά χωρίς άμεσους φόρους».

- Η μαγική λέξη για εσάς είναι τα ευρωμόλογα. Τι περιμένετε από αυτά;

«Πολλά, με πρώτο και κύριο ότι η Ελλάδα δεν θα οδηγηθεί σε στάση πληρωμών. Με τα ευρωμόλογα λύνεται αμέσως το πρόβλημά της. Με αυτά μπορεί να συνάψει δάνεια κατά το δοκούν με τόκο ύψους 3%».

- Αυτό δεν θα σήμαινε όμως απλή επέκταση της πολιτικής των χρεών, αν και υπό ευνοϊκότερες συνθήκες;

«Όχι, επειδή θα συνδεόταν με το “κούρεμα” του χρέους. Από την

άλλη βέβαια πρέπει να πούμε ότι σε τέτοια περίπτωση η Ελλάδα θα έπρεπε να αποδεχθεί την έγκριση του προϋπολογισμού της από τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η Ευρωβουλή. Δεν μπορεί να απαιτεί κάποιος από την Ευρώπη μια λευκή επιταγή και να κάνει στη συνέχεια ανεξέλεγκτα νέα χρέη. Η πρόσβαση στα ευρωμόλογα θα πρέπει να συνοδεύεται από έναν αυστηρό έλεγχο του ελληνικού προϋπολογισμού».

– Αυτό σημαίνει ότι στην περίπτωση κατά την οποία μια χώρα θα συνέχιζε να έχει αδικαιολόγητα ελλείμματα θα έπρεπε να αποκλείεται και από την ευρωζώνη;

«Αυτό θα ήταν για μένα η ultima ratio- η ύστατη ακραία περίπτωση. Εχω ταχθεί υπέρ της δημιουργίας μιας, όπως την αποκαλώ, Νομισματικής Ένωσης 2.0. Βρισκόμαστε προς το παρόν σε ένα ενδιάμεσο στάδιο, το οποίο είναι ασταθές. Υπάρχουν λοιπόν σήμερα δύο προοπτικές: ή θα πούμε ότι δεν θέλουμε τέτοιες κοινές αρμοδιότητες- κάτι που εμπερικλείει τον κίνδυνο της οπισθοδρόμησης στα εθνικά νομίσματα- ή ότι θα πάμε ένα βήμα πιο πέρα και θα σταθεροποιήσουμε τη νομισματική ένωση με την έκδοση ευρωομολόγων. Οι χώρες που θα έκαναν όμως μεγάλα χρέη με αυτά θα έπρεπε να δηλώσουν ότι αποδέχονται κάποιον έλεγχο των ευρωπαϊκών θεσμών. Αυτό θα σήμαινε πάλι γενικευμένη εποπτεία των τραπεζών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, όχι πλέον σε εθνικό. Υπό τέτοιες συνθήκες θα μπορούσε μια χώρα η οποία παραβιάζει συστηματικά τους κανόνες να αποκλειστεί ως ultima ratio από την ευρωζώνη».

«Στη Γερμανία είχαμε φτάσει τους φόρους στο 56%

– Είχαν νόημα τα μέτρα που επιβλήθηκαν τον πρώτο χρόνο, όπως η περικοπή μισθών και συντάξεων, ή θα έπρεπε να ακολουθηθεί εξαρχής εντελώς διαφορετική πορεία;

«Το κέντρο βάρους θα έπρεπε να βρίσκεται στη φορολόγηση των εισοδημάτων. Τα έσοδα από κέρδη και εισοδήματα είναι στην Ελλάδα πολύ πενιχρά, ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής είναι 45%. Στη Γερμανία, που είχαμε παρόμοιο πρόβλημα κατά την επανένωση της χώρας πριν από 20 χρόνια, μας βοήθησε το γεγονός ότι ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής ήταν 56%. Αλλά και πιο

μπροστά, αμέσως μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, είχαμε τη λεγόμενη κατανομή βαρών. Ατομα με υψηλά εισοδήματα έπρεπε να πληρώσουν στο κράτος, σε διάστημα 50 ετών, το 50% της περιουσίας τους ως φόρο ιδιοκτησίας. Νομίζω ότι στη Ελλάδα δεν υπάρχει σωστή ισορροπία στα προγράμματα σταθεροποίησης. Θα έπρεπε να επιχειρηθεί και η συμμετοχή των πλουσίων σε αυτά».

ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΩΤΗΡΙΑ

- 1** Συντονισμός των οικονομικών πολιτικών των χωρών-μελών της ευρωζώνης
- 2** «Κούρεμα» του χρέους κατά 40%-50%, δηλαδή κατά 150 δισ.ευρώ
- 3** Μείωση των τόκων για τα δάνεια στο 3%.
- 4** Εκδοση ευρωομολόγων, τα οποία θα απαλλάξουν τη χώρα από την «τυραννία των αγορών»

Πηγή/φωτό: ΤΟ ΒΗΜΑ